Anul IV. Nrul 14 Prețul unui exemplar 3 Lei Timișoara, 6 Aprilie 1930.

Svastica Banatului

ORGAN SAPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 300 | Abonament de sprijin . . . . „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

Criza și Specula.

Pe toate terenele și la toate răspântiile de activitate publică ne pândesc și ne persecută *crizele*, cari omoară avântul, stânjenesc activitatea și paralizează efectele străduinții noastre de mai bine.

Zi de zi ne amenință o nouă *criză economică*, fie de producție, de transport și export, de consumație, de numerar și încă nu știu câte crize cu nume exotice, necunoscute până acuma în țara noastră. Toate la un loc ni-au prăbușit agricultura și cu ea ni-au stânjenit întreaga viață economică

Industria și comerțul sufăr de criza de desfacere și din cauza aceasta, stagnare complectă, șomaj, greve, conflicte sângeroase și sinucideri.

Funcționarul rău plătit și apăsat de toate mizeriile și de nesiguranța zilei de mâne sufere de *criză de autoritate*.

Dar toate aceste crize au fost puse în umbră, de când la ordinea zilei sunt crize cu nume mai pompoase, mai răsunătoare Avem doară o *criză religioasă* cu povestea călindarului și a sectelor, apoi o perpetuă *criză politică*, care își caută alinarea în sanatoriile din Viena, sau își poartă nostaljia pe la luptele de tauri din Barcelona.

Componenta atâtor crize nu putea să fie alta decât *criza morală*, care tinde să surpe totul, ce vrednicia și străduințele seculare ale neamului nostru au clădit până acuma. Nu există colț de țară, unde legea Mârzescu, pentru apărarea ordinei publice, să nu fie pusă zi de zi în aplicare. Manifestațiile ostile unității naționale, atentatele, revoltele și spionajul cu ochii de jăratec ai hidrei sovietice ne pândesc din ori ce colț.

In umbra hâdoasă proectată de atâtea crize peste conștiințele curate ale cetățenilor se târește *specula*, care are tot atâtea ipostazuri ca și criza.

In adunări, în nesfârșite campanii electorale și într'o *anumită presă*, o democrație șireată și imorală speculează buna credință a mulțimii.

Munca intelectuală și fizică este speculată, nefiind renumerată la timp și în raport cu valoarea ei.

Specula smulge cu nerușinare produsele agricole din mâna trudită a agricultorului, ca să le ofere cu aceeași lipsă de scrupulozitate gurilor flămânde și pungilor hitioane ale consumatorilor.

Țara noastră are legi multe și resurse bogate pentru a stavili și crizele și toate variantele speculei, dar ele nu se aplică. In schimb făurim mereu legi și planuri, cari nu se pot aplica.

In situația aceasta, este de datoria tuturor, cari nu sufăr încă de *criza conștiinței*, cari își iubesc neamul și țara, să ceară cu toată energia aplicarea supremei legi: *salus rei publicae:*

Binele țării este legea supremă!

„Progresul“ Cernăuți

Trăiască Regența!

Dl. Vintilă Brătianu, actualul Șef al liberalilor, cu oamenii săi ce în afară de pungă și de burtă nu au nici un ideal, și nici un scop nobil, au început a-și arăta colții dinților veșnic în ceartă cu higiena social-politică, mereu în contradicție cu pudoarea simțului moralei publice. Dl. Vintilă Brătianu omul care are pe conștiință atâtea pete negre de țipetele celor căzuți în războiul pentru întregirea neamului din cauza proastei înarmări, din lipsă de hrană suficientă și fiind mai mult decât de plâns îmbrăcați, *pentrucă fondurile armatei le păpau politicianii liberali*, are curajul de a se arăta din nou publicului românesc, naiv și credul, ca îndreptățit de venirea la putere. Dl. Vintilă Brătianu prea cunoscutul secuitor de averi publice, îndemânatecul asasin al monedei românești, harnicul spărgător al buzunarelor cetățenilor, credinciosul financiar al formulei: „prin noi înșine“, eminentul întrepretor al frazei: Partidul liberal e România și România e partidul liberal“ și bunul farsor al devizei ipocrite: „Cine e contra liberarilor e contra României.... e vândut străinilor,... e agentul Moscovei“, a eșit din ascunziș. Dl. Vintilă Brătianu omul care prin marea sa „capacitate“ de ministru de finanțe a lăsat un gol de 18 miliarde în tezaurul Statului, are cinismul de a crede că poporul a uitat toate durerile, toate suferințele, toate necazurile, toate mizeriile pe care i le-a căuzat guvernând timp de 10 ani de zile. Dl. Vintilă Brătianu omul care din cauza prea marei sale iubiri față de popor l-a dus la sapă de lemn iar în urma înfocatului său patriotism țara s'a ales cu cea mai proastă reputație în străinătate are pretenții de a ne ferici din nou, guvernând acest popor mai mult decât uituc, iertător și nepăsător. Dl Vintilă Brătianu marele iubitor de ordine și de respect față de legile sale proprii, încât dsa le călca în picioare, cum vroia și când vroia, are curajul de a amenința cu destituirea Inalta Regență, dacă nu i se dă din nou puterea. E mai mult decât semnificativ!

Dar să nu ne îndoim nicio clipă că „conștiința românilor serioși“ vor ști cum trebuesc răsplătite toate aceste noui pretențiuni ale dlui Vintilă Brătianu, mai ales dupăce astăzi și copiii de plugari știu, că guvernul liberal a fost alungat de Inalta Regență cum alungi o slugă netrebnică.

Evident că poporul nu este satisfăcut cu această alungare. El cere și azi cu glas tare și hotărît *pedepsirea tuturor liberarilor, chemându-i în fața responsibilității reale, pentru complecta sărăcire a poporului, pentru secătuireai svoarelor de bogățte ale țării și pentru stoarcerea puterii țăranilor agricultori.*

Alăturea de dl Vintilă Brătianu cere Puterea și dl general Averescu, care ne-a destăinuit fapte foarte semnificative cu privire la

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Demnitatea națională ultragiată

Zilele trecute s-a inaugurat la Timișoara, o nouă lojă francmasonă, cu numele de „Rotary Klub.“

La aceasta solemnitate au luat parte toți reprezentanții puterii de stat și anume: dl general Domășneanu, în numele dlui Bocu, Dr. Maiorescu, secretar general al Regiunei, Dr. Boleanțu prefect, Dr. Liuba insp. general de Siguranță, Dr. Băran primar al orașului, General Constantinescu comandantul Diviziei, Mocsonyi prefect de Severin, apoi Dr. Gașpar Muth, To-tisz etc.

Un delegat al lojei din Viena a adus un ciocan de argint, drept cadou, cu care se vor conducă ședințele.

Cetind aceasta știre în gazetele minoritare din Timișoara, am rămas surprins:

Cu ce drept se prezintă reprezentanții puterii statului la inaugurarea unei vrăjitorii masonice? De ce se dă onor regal unui nou club francmason, în România?

Despre dnii Baltescu și Oprea am știut, că fac parte din acest club, dar n-am știut de cealalți prieteni ai lui Totisz.

Este prea evident, că autoritățile s-au prezentat aici la ordin superior. Tot așa de evident este, că acest ordin a venit din ministerele francmasonilor Vaida etc, dela guvernul Maniu, care este sluga lojelor masonice.

Contra îngenuncherii poporului român, de către guvernul Maniu, în fața lojelor internaționale, protestăm cu toată energia, în numele Majestății Sale: Poporul Român, care nu permite să fie confundat cu actualii săi conducători inconștienți.

Protestăm contra batjocorei ce o face guvernul cu funcționarii statului și cu reprezentatul glorioasei noastre Armate, cari nu se pot comanda la asemenea inaugurări, fără nici un rost sau folos pentru Neam și Țară.

A. Țieranu.

felul cum a venit la putere dl Iuliu Maniu.

Nimic mai departe de noi decât gândul de a nu recunoaşte faptul că poporul s'a săturtat de toate partidele politice, şi că toate cupele suferinţei sale au fost umplute cu vârf şi îndesat de aşa zişii naţional-ţărănişti, ce au întrecut în făgăduieli, minciuni şi înşelăciuni, până şi pe cei mai savanţi mincinoşi din lume.

Nici dl general Averescu care de fapt a făcut ceva pentru neam şi ţară, având la activul dsale trei războaie glorioase, nu se mai poate bucura de încrederea poporului pe care miniştrii dsale lacomi şi vanitoşi l'a muls şi l'a stors cu aceiaşi artă de scamatorie politică ca şi liberalii, ca şi naţional-ţărăniştii. Poporul este hotărât şi contra avarescanilor, oricâte milioane ar mai cheltui statul major pentru înjghebări de congrese şi de adunări poporale. Poporul ştie că tot el va trebui să plătească aceste multe milioane, aducând pe averescani la Putere.

Tot aşa de adevărat este că noi nu putem trece cu vederea intenţiunea nouă a dlui general Averescu de a face politică cu revolverul în mână de acuma înainte faţă de Inalta Regenţă, numai şi numai pentrucă refuză a se gândi să dea averescanilor Puterea, şi suntem hotărît contra acestui sistem. Inalta Regenţă este demult convinsă că averescanii sunt tot aşa de vinovaţi ca şi tovarăşii lor pentru toate nenorocirile, suferinţele şi mizeriile ce s'au abătut asupra capului bietului vopor ce până acuma s'a încrezut orbeşte în partidele politice; *dar astăzi când toate l'au minţit şi înşelat el nu vrea să mai ştie de ele.*

Toate aceste acţiuni ţintind a lua apa dela moara guvernului Maniu acesta în marea sa incapabilitate de a guverna democratic, cum a minţit fără nici un pic de ruşine timp de 10 ani de zile, a recurs la tiranism şi despotism. *Complectamente incapabil de a putea face faţă situaţiei financiare, ţara zăcând în datorii până la gât graţie partidelor politice, Iuliu Maniu a întrodus o lege dictatorială, zisă pentru apărarea liniştei şi creditului ţării, prin care trimite pur şi simplu la temniţă pe oricine va îndrăzni a critica Băncile la care sunt cointeresaţi miniştrii zişi naţionali-ţărănişti.* A ordonat confişcarea ziarelor, călcând Constituţia şi bătându-şi joc de cel mai elementar drept al omului, de libertatea sa de gândire numai şi numai pentrucă averescanii la congresul lor din Bucureşti au fost nepoliticoşi faţă de Inalta Regenţă. Făcând toate aceste fără de legi Iuliu Maniu nu s'a înruşinat a declara că el reprezintă voinţa poporului în a cărei nume a călcat Constituţia şi a batjocorit legile ţării. Noi protestăm împotriva acestor declaraţii de bălciu politic şi afirmăm sus şi tare că *Iuliu Maniu care a ajuns la Putere prin înşelarea, minţirea şi prostirea poporului nu are autoritatea morală a vorbi, nici a lucra, în numele poporului*

Foarte bine a făcut Inalta Regenţă aducând la Putere pe dl Maniu *singur*, căci aceasta era singura cale de a trezi din beţia de încredere oarbă pe care o acordase poporul, în ignoranţa sa politică, în credulitatea şi naivitatea sa, celor mai laşi politiciani ambulanţi.

Poporul ştie astăzi foarte bine câte parale fac toate partidele politice. Tot aşa de bine ştie că dl Maniu recurgând la tiranism şi despotism a păşit pe drumul slăbiciunei ce îl duce la gonirea dela Putere.

Pentru toate aceste fapte noi mulţumim Inaltei Regenţă şi strigăm:

„Trăiască Inalta Regenţă“!

Romulus Damian.

Naţionalizaţi avutul Ţării româneşti.

Cu regret trebue să mărturisim că majoritatea industriei e în mâna străinilor. Facribile de cherestea, de bere, de spirt, de stofe, de sticlă, de zahăr, industria tăbăcăriilor, mezeluri etc. etc., totul e în mână străină.

B[i]ne, dar străinii sunt ai noştri şi conform legii sunt de naţiune română!*) Da, sunt ai noştri, pentru că îi merităm şi-i plătim scump, mai scnmp decât oricare altă ţară. Sunt ei mulţumiţi poate? Nu, căci, unde pot, ţipă. Li se dau drepturi chiar mai mari decum au Românii băştinaşi, Românii de origină etnică. Li s'au dat locurile conducătoare în industrie, în comerţ în meserii precum şi în toate profesiunile intelectuale şi tot nu sunt mulţumiţi.

Asta merităm şi asta avem. Se vede că nu înţelegem în deajuns rostul vieţii economice. Meseriaşii români nu-i sprijinim şi câţi avem, sunt prea puţini la număr, prea puţin pregătiţi. Se vede că Românului nu-i place meseria, vorba vine. *Ori vlădică ori nimică.* Şi umblă copiii la şcoală, puzderie nu alta, şi pentru şcoli înalte părinţii vând pământ, azi câteva prăjini, mâne mai multişor, până sărăcesc cu totul. Ce folos însă, cartea e grea, copiii repetă, cad la examene şi când nu mai sunt bani, copiii rămân şi fără şcoală şi fără gospodărie. Să lucreze la câmp nu e unde şi li e ruşine, să ia o meserie, le cade lucru urât, să se angajeze la străini, nu sunt locuri şi la urmă rămân în sate, dresează jalbe, fac pe agentul electoral, pe secretarul comunal etc., lucruri de puţin folos.

Ţi se strică soba chemi zidar străin; clădeşti o casă iai dulgher, tâmplar, tinichigiu, toţi străini, îi plăteşti bine, te rogi frumos să nu te păcălească şi după ce le numeri părăluţele, mai zici şi mersi. De ce să nu zici mulţumesc la un Românaş de ai noştri, care cu paraua, ce ţi-a luat să-şi poarte copiii în şcoală? Dece? Pentru că nu se poate. Sunt oraşe, că nu afli un tinichigiu român. Românul nostru ştie numai cu dranţă.

La fabrici de cherestea Românii fasonează lemnul, îl corhănesc, îl transportă în fabrică, îl stivuesc, îl dau la gater, sortează scândurile, le conservă în stive şi le încarcă la vagon. Străinii conduc din birou, încasează paralele şi trăiesc bine. In faţa fabricelor este cantină. Românul, ce a câştigat, consumă câştigul la consum, dându-l tot în mână străină. Nu-ţi convine ceva, străinul te bate, plăteşti un advocat străin şi la judecată alt străin te judecă. Ai dreptate la Dumnezeu!

In străinătate mişună de studenţi români străini. Li se dă reducere la tren, bursă şi-i aşteptăm cu braţele deschise, să intre la petrol, cărbuni, sare zahăr, bere, ciment, sticlă etc., posturi plătite cu 15—35.000 lei la lună. Ai noştri la căminuri studenţeşti, hrană proastă, îmbrăcăminte slabă, cărţi şi cursuri ioc, pregătire slabă, surmenaj şi după terminare, ce vor produce? Ce vor deveni? Profesori cu geanta plină de caete, licenţiaţi în drept fătă posturi, doctori în medicină fără clienţi, sau preoţi de ţară. Sunt buni şi de aceştia, căci ei formează cimentul Ţării, dară cui lăsăm petrolul?

Câţi studenţi români avem la chimia industrială din B[u]ün? Câţi la montanistica din Leoben? Câţi studiază ingineria navală, câţi bucovineni studiază silvicultura sau industria lemnului?

Profesorii noştri de liceu ştiu pe Demostene pe din[a]fară, precum şi luptele lui Hanibal, dară deschid prea puţin ochii elevilor asupra locurilor ce trebue să ocupe odată în viaţa socială. De pe băncile şcolii trebue infiltrată idea: Industrie, comerţ şi meserii, *căci ne încalecă stăinii.*

Pe când studenţii noştri la politehnică fac analiza equaţiilor de XII-lea, sau calculă infinitul prin diferenţial şi integral, străinii ne rafinează produsele petrolului. Totul ce se învaţă în şcoli e bun, însă trebue să vedem la ce servă. Am trecut liceul ca cânele prin apă şi mulţi dintre noi s'au crezut domni după terminarea lui. Cariera greşită o simţi însă în viaţa practică. Câţi nu ar dori să uite toate verbele greceşti neregulate, sau toate diferenţialele pentru un plasament mai bun?

Teorie multă, studii grozave, practică puţină, plasament prost, iată deviza şcolilor noastre. Ca consecinţă avutul Ţării îl acaparează străinii. E nevoe de şcoli practice, cari să asigure plasamente bune copiilor noştri. Studiu scurt, practică multă şi plasamente bune, aceasta este idealul, la care trebue să tindem.

De nu ne vom pregăti copiii noştri pentru viaţa practică aşa cum o cere timpul de astăzi, de nu ne vom naţionaliza patrimoniul, care acum e atât dă înstrăinat, blăstămul copiilor noştri ne va urmări şi în morminte.

Nicolai Paşcovici

*) Aici nu suntem de acord cu părerea autorului (Notă Red.)

Cetiţi şi răspândiţi

„Svastica Banatului“

Manifestaţia Studenţească.

Centrul studenţesc Arad, solidar cu studenţimea din ţară, având în vedere pericolul roşu, ce ameninţă scumpa noastră Basarabie, şi deci România, în ziua de 30 Martie a. c. a făcut o manifestaţie de stradă anticomunistă.

La ora 7 seara studenţii s'au adunat în faţa Palatului Cultural de unde au plecat în cântece patriotice în faţa Primăriei, unde Preşedintele centrului studenţesc Dl. N. Ciurescu, arată pericolul comunist, şi citeşte *următoarea moţiune adresată Inaltei Regenţe şi Primului Ministru.* Centrul studenţesc Arad, în lupta contra comunismului s'a adunat în ziua de 30 l. c. şi protestează împreună cu toată suflarea românească contra acestui vierme demonic care distruge temelia Statului şi a Bisericei noastre naţionale. Alarmaţi de situaţiunea care începe să se creeze la noi în ţară, şi care tinde spre bolşevizarea acestui neam, şi spre înstăinarea acestei ţări cerem:

1. Luarea de măsuri energice din partea celor în drept, pentru oprimarea totală a mişcărilor comuniste.

2. Guvernul să i-a măsuri pentru lăţirea propagandei culturale în Basarabia cea ameninţată de steagul roşu.

3. Indulgenţa cu care sunt tratate diversele nuclee comuniste din ţară să înceteze.

4 In numele conştiinţei naţionale româneşti cerem: disolvarea tuturor sindicatelor şi consiliilor comuniste şi socialiste.

5. In virtutea crezului studenţimei române, studenţimea centrului Arad se declară solidară cu hotărârile şi acţiunile colegilor din celelalte centre studenţeşti din ţară, luptând neînfricată pentru stârpirea propagandei comuniste sub toate formele! Jos comunismul! Trăiască România întregită! După citirea Moţiunei, studenţii au manifestat pe străzile Bulev Maria, Xenopol, Avram Iancu, în cântece patriotice şi strigăte de: Jos Rusia Sovietică! Jos comunismul! Trăiască Regele Mihai! Apoi s'au oprit în faţa teatrului naţional, unde studentul Horia Vişoiu consilier al centrului, arată rostul acestor manifestaţiuni şi spune că studenţimea arădană va fi întotdeauna la datorie când vor cere împrejurările! Va lupta alături de armată pt. consolidarea Bisericei şi a neamului românesc! Studenţii apoi traversează străzile Eminescu şi Brancoveanu şi se opresc în faţa Catedralei ort. rom unde intonează imnul religios „Ţie“ Pe urmă în cântece studenţeşti şi strigăte de „Trăiască Basarabia“ Jos steagul roşu! se întorc în lin[i]şte la Cămin.

Nu putem decât felicita studenţimea arădană pentru acest frumos gest, arătând tuturor acelora cari caută să producă răsvrătiri şi desbinări între fraţi, că şi aici în Arad, există studenţime care conştientă de rolul ei, va şti să pună stavilă oricărei primejdii!

Trăiască scumpa noastră studenţime naţională creştină, luptătoare neînfricată pentru consolidarea statului naţional!

Obrăznicie jidovească.

Gazeta jidovească „Nagyvárad“ (probabil vre-un oraş din Ungaria, căci în România nu există oraş cu asemenea nume) din 19 III 1930. publică un primarticol sub titlul: *„Trebue să ajungem popoarele din India“*, în care îşi bate joc de statul român, în dragă voe, fără să fie tras la răspundere.

Iată cam ce scriu jidanii dela „Nagyvárad“:

Noi, minoritarii din România, avem oare o situaţie mai bună ca Inzii, sub stăpânirea Angliei Nu mult şi esenţial mai bună... ...„ Şi Asia dă azi mai multă libertate fiilor ei, ca ţările învingătoare din Europa, copiilor rupţi din trupul ţărilor învinse“.

„Printr'o muncă lungă şi precautâ, ingrată, trebue să ajungem acolo, unde se află astăzi Inzii faţă de Anglia şi abia atunci vom putea visa despre un Gandhi al Ardealului.

Nici mai mult, nici mai puţin.

Asupritorii, vampirii şi lipitorile de pe corpul românului din România Mare, strigă şi se vaită, că ar fi persecutaţi în această ţară. Când ne-au subt şi ultima picătură de sânge, ei sunt cei persecutaţi şi noi muribunzi suntem cei cari persecută.

Atâta răutate numai într'o căpăţină de jidan poate exista.

Un Gandhi al Ardealului le trebue harhărilor plătiţi de Budapesta. Un Gandhi care să nimicească România şi poporul român...

*

Ce nu te scoli tu Avram Iancu, din mormânt, ca să vezi ce s'a ales din Ţara şi poporul tău.

Invie'l Doamne, ca să şi aibe Ardealul pe Gandhi al său. Să se risipească vrăşmaşii neamului cum se risipeşte fumul în vânt şi să se topească trădătorii cum se topeşte ceara în faţa focului.

Şi noi vrem un Gandhi al Ardealului!

Un Gandhi, care să zdrobească puterea tovarăşilor lui Stere trădătorul de patrie şi să risipească pe vînzătorii de neam înscrişi în lojele francmasone, cum se risipeşte fumul în vânt.

Blăstămul cel mare al Sf. Paşti să cadă asupra lor!

Acest Gandhi al Ardealului există de fapt: el trăieşte la Cluj şi se cheamă: I. C. Catuneanu, profesor universitar.

El are chemarea să salveze Ardealul, de mizerabilii complotişti din jurul gazetelor de talia lui „Nagyvárad“ şi de bestiile imbecile din „loje“.

Ţ.

INFORMAŢIUNI.

Admirabilă poliţie are oraşul Timişoara. Mai bună nici nu se poate: La noi se fură, se sparge casa de fier la Administraţia financiară, se dă foc atelierului C. F. R., din gara D. Elena, plus alte zeci de spargeri pe la case particulare etc., etc.

Advent ştii, comuniştii, anarhiştii, iredentiştii, ţin adunări când vreau şi fac chiar şi manifestaţiuni de stradă, când le trăsneşte prin gând.

O situaţie ce prea miroasă a hoit.

Este natural să se ajungă aici, când ştim, că în poliţie se află elemente imposibile.

Am avut doar cazul unui comisar cu numele de Duru care a fost implicat într'o spargere etc. Un agent a fost dovedit de spion al Ungariei. Un inspector a luat mită şi a fost destituit. Apoi şperţuri, mâncare gratuită la cafenele, cadouri etc. etc.

Tot atâtea lucruri, ce aruncă o urâtă umbră asupra acestei instituţiuni publice.

Dar culmea abea acum vine:

La desbaterea procesului comuniştilor, în 31 Martie, detectivul Brătoi spune, că comuniştii au fost înarmaţi cu pietrii şi ciomege. Subcomandantul Lazar Iovi„spune, că în ziua de 2 Ianuarie, în faţa Primăriei, un comunist l'a lovit cu un boxer în cap şi că poliţia n-a bătut pe nimeni. Faţă de aceste declaraţiuni se ridică comisarul Iohan Kotz (se zice că-i iidan adus din Cluj de Crenianu şi l-ar fi chemat Katz) şi declară, că nu este adevărat ca să fie avut ciomege şi pietrii comuniştii; când s'a născut tumultul, atât comuniştii cât şi poliţiştii au început să bată.

Se vede clar, că în poliţia d-lui Crenianu se află mincinoşi, cari induc în eroare chiar şi Justiţia. Cine minte? Katz sau Iovi, Brătoi şi ceilalţi?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cum se poate tolera un mincinos în Poliţie.

Când vorbim de Katz, ne vine în minte faimosul *Nuhăm Katz*, bolşevicul, care se ascunde sub numele de Dobrogeanu. Gherea.

N-o fi cumva înrudit cu excelentul Katz, din poliţia admirabilă a d-lui Crenianu.

Pe Katz nu'l suspendă nici nu'l mută nimeni din poliţie. Pentrucă este Katz şi nu este român, ca de exemplu S. Mihăilescu.

Katz va garanta siguranţa graniţei noastre de vest.

Interesant este că acest Katz a luat parte activă la tumultul ce s-a produs cu studenţii în ziua de 10 Dec., când un student a fost împuşcat în picior. Katz-ii dela eminentă poliţie din Timişoara au „descoperit“, că studentul singur s-ar fi împuşcat în picior.

Dacă studenţii ar fi comunişti sau trădători de patrie, cum a fost Stere, atunci Katz-ii poliţiei de mult ar sta la puşcărie.

*

Inspectoratul industrial al regiunei VIII în compunerea lui de azi cu birourile industriei, energiei şi comercializărei, va funcţiona mai departe în Palatul Directoratului Regional fosta Prefectură Piaţa Unirii parter ca secţia industrială a directoratului.

*

Inchisorile Ungureşti. „Budapesti Hirlap“ a publicat interpelarea, făcută în parlamentul maghiar de deputatul Kenez Bela, prin care autorităţile româneşti au fost invinuite că au închis la Praid pe un cetăţean maghiar cu acte în regulă şi că au îndemnat două familii ungare să plece în Honduras. Legaţia noastră din Budapesta a arătat că la Praid nici nu există măcar închisoare şi că în ultimii cinci ani nu s'a eliberat nici un passe-port pentru Honduras. Acelaş deputat maghiar, după desminţire, a dat un comunicat spunând că la Doftana arestaţii Kovacs Ianoş şi Palinszky Ianos ar fi ţinuţi în condiţii nesănătoase.

Ziarul „Nagyvaradi Estilap“, din Oradia Mare, a reprodus polemica de mai sus, fără a menţiona desminţirea legaţiei române dela Budapesta; iar pe Kovacs şi Palinszky îi dă drept morţi.

La calomniile ungureşti este suficient să opunem starea de fapt a închisoriilor ungureşti. Nu ne vom ocupa de cele din provincie, unde întotdeauna abuzurile sânt mai mari, ci de închisoarea marelui stat major Honved aflată în Budapesta strada Konty Nr. 41—43. In această închisoare nouăzeci la sută din arestaţ sunt cetăţenii străini trataţi în modul cel mai neomenos. Dela începutul lui April 1927 până la 4 Iulie 1928 dintre patruzeci şi doi condamnaţi definitiv şi internaţi în această închisoare, toţi cetăţeni străini în urma tratamentului sălbatec, au sucombat următorii:

Demijăn Arpad, condamnat la 12 ani închisoare grea, cetăţean român; Sznolka Ladislau, condamnat la 8 ani închisoare grea, cetăţean cehoslovac; Kardos Gajdos, condamnat la 15 ani închisoare grea, cetăţean cehoslovac; Csögör Gyula, condamnat la închisoare grea pe viaţă, cetăţean cehoslovac; Vád. Berka, condamnată la 3 ani închisoare grea, cehoslovacă; Kopper condamnat la 12 ani închisoare grea, cetăţean cehoslovac şi alţi patru indivizi au mai murit, — numele lor însă nu l-am putut afla.

La data de 4 Iulie 1928, următorii condamnaţi se găseau zăcând de tuberculoză: Schuller la închisoare grea pe viaţă, pentru spionaj în favoarea Franţei, cetăţean maghiar; Tedics Ioan Andrei, condamnat la 8 ani închisoare grea, cetăţean jugoslav; Velezer, condamnat la moarte, chestiune subt apel, cetăţean român; Hirsoh Paul, condamnat la 3 ani închisoare grea, cetăţean jugoslav.

Am putea da un foarte mare număr de arestaţi îmbolnăviţi în închisoare, dacă numele lor n'ar fi ţinute în cel mai strict secret.

In toate închisorile militare ungureşti se aplica umătoarel pededse:

Apă şi pâine goală, în cantitate foarte mică; aplicarea fiarelor, aşa zisa „kurta vas“; celula fără pat, în besna cea mai adâncă După declaraţiile celor care cunosc aceste închisori, constituţia cea mai robustă este redusă într'un an la ultima mizerie fiziologică, din cauza torturilor; nimeni nu poate trăi acolo de cât cel mult doi ani, în cazul când este o fire prea rezistentă.

Cei care întreţin aceste temniţe inchiziatoriale, mai pot discuta regimul civilizat din închisorile ţărilor vecine?

*

Şi medicina se „democratizează“ In târgul de vite, lângă abatorul din Timişoara, doi „vrăjitori“ (cu siguranţă jidani) şi-au instalat un „atelier dentistic“ sub cerul liber, unde practică meseria de scos măsele în faţa lumei adunate.

Şi fac o afacere straşnică.

Vine un ţăran, se aşează pe scaun, pe podiu, în faţa lumei adunate. Unul dintre „dentişti“ îi bagă o bucăţică de vată îmbibată cu o fluiditate roşie cu ajutorul unui chibrit, în gaura rădăcinii rămasă în gingei, după o măsea spartă.

Vata rămâne 5 minute acolo şi produce o anestezie complectă. „Dentistul“ se bagă în gură omului cu un chibrit şi îi scoate rădăcina, fără să-i cauzeze vre-o durere.

Lumea încântată de acest formidabil succes al „vrăjitorilor“ dă asalt asupra lor şi le cumpără cu câte 20 40 lei sticluţele cu leacul miraculos.

Cel mai straşnic gheşeft.

*

Aceasta în oraşul Timişoara, care are pretenţia de a se numi de cel mai occiddetal oraş al României.

Exact ca între buşmanii din Africa.

Se fac astfel de operaţiuni cu chibritul, în târg, fără să se gândească vre-un poliţist sau alt organ al sănătăţii publice, că această vrăjitorie este un fapt oprit prin lege deoarece uşor se poate *infecta omul şi poate muri în mod mizerabil, în timp de* **24 de ore.**

Dăcă medicina se practică astfel la noi atunci uşor s-ar putea întâmpla că mâine poimâne să ne trezim cu o şatră în târg, în care dl Dr. Diel să facă operaţii de apendicită, **gratuit** pentru reclamă.

Ce ar însemna aceasta?

Ce zic domnii dela oficiul sanitar, de aceasta concurenţă, ce se face dentiştilor în târgul de vite.

Să ne adresăm poate serviciului veterinar, — fiind vorba de vite?!?

*

Alegere de deputat în Timiş-Torontal. In ziua de 4 Maiu se va alege un deputat în locul rămas vacant prin demisia d-lui Sever Bocu, în judeţul Timiş-Torontal.

La aceste alegeri (dacă nu cade guvernul până atunci) va lua parte şi L. A. N. C., probabil în înţelegere cu cei dela „Cuvântul Satelor.“

*

Perfidie francmasonă. Gazetele jidoveşti din Germania aduc ştirea, că lojile masone germane ar fi protestat contra persecuţiilor religioase din Rusia.

Este cea mai ordinară minciună. Lojele se folosesc de aceasta reclamă jidovească cu scopul de a induce în eroare lumea care nu le cunoaşte acţiunea criminală.

Când, unde şi în faţa cui au protestat francmasonii „germani“ contra „fraţilor“ lor Stalin & Comp.?!

O simplă şi ordinară excrocherie francmasono-talmudică. Ne-am obicinuit cu ele.

*

Conferinţă. In cadrele Asociaţiei Funcţionarelor de Stat şi particulare din Banat, Duminică 6 Aprilie 1930 orele 17 (5) p. m. Domnul Liviu Cioban Directorul Internatului Casa Invăţătorilor va ţine o conferinţă „Posibilităţile culturei femeii“ în Amfiteatrul Şcoalei Politechnice Pavilionul nou. Intrare liberă.

*

Şi satele se mişcă. Comitetul voluntarilor din comuna Belinţ sub prezidenţia d-lui D. L. Lăzărescu, în şedinţa din 30. Martie, a protestat cu toată energia contra obrăzniciilor comuniste şi contra propagandei ce o fac aceste organizaţiuni subversive.

Şi comitetele L. A. N. C. din mai multe sate s-au întrunit şi au protestat contra inconştienţii celora cari, prin conducerea lor proastă, au dat nas derbedeilor plătiţi de Moscova jidovească.

Nici un ac
dela jidani!

Din viața satelor noastre.

Dejan. La multe şcoale primare de stat dela noi din ţară, cu unul sau mai multe posturi, funcţionează deobiceiu ca învăţător director şcolar câte un învăţător minoritar. Acest lucru se poate tolera acolo, unde sunt şcoale cu un singur post şi înv. e minoritar. Dar unde sunt şi învăţătorii români? Oare cine să indeplinească funcţiunea de director-şcolar? Intreb pe autorităţile noastre competente, de ce tolerează acest lucru, când se ştie foarte bine că mulţi dintre aceşti învăţătorii directori nu ştiu vorbi deloc în limba română? Oare s'ar fi întâmplat acest lucru în fosta Austro-Ungarie, ca un învăţător român să fie conducătorul şcoalei şi un învăţător minoritar să fie supus lui? Cred că nu. Astăzi, însă în urma politicei păcătoase de partid, au ajuns minoritarii să fie stăpâni în ţara noastră câştigată cu mari jertfe de sânge.

Invăţătorului român i-se refuză azi conducerea agendelor directorale sub diferite motive:

Ba că funcţionează ca înv. suplinitor, ba că n'are serviciul militar satisfăcut, ba că e numit în mod provizoriu (şi nu cu titlu provizoriu) etc.

Şi atunci d-nii înv. minoritari cred că înv. român care n'are serviciul militar satisfăcut, ori e numit ca înv. suplinitor, nu-i învăţător cu diplomă absolvent al şcoalei normale; ci îi un „fuşăr".

Să-mi dea voie d-nii colegi înv. minoritari să-le spun, că poate înv. căruia d-lor i-au dat astfel de epitete e mai cult. ca dânşii,

Dejan, la 22/III. 930.

A. Obradoviciu
înv.

*

Jebel. Duminică, în ziua de 30 Martie a. c. s'a făcut alegerea de preot în comuna noastră, în prezenţa, Onor Protopresbiter Ioan Gheţia din Buziaş.

Candidaţi au fost 3.

1. Aureliu Magheţiu paroh în Toager.
2. Iuliu Crainic „ Sângiorgiu.
3. Liviu Surlaşiu teolog absolvent din loc.

Alegerea s'a făcut în cea mai perfectă cinste şi ordine.

La scrutin s'au numărat 377 voturi.

Tânărul Liviu Surlaşiu a întrunit majoritatea de — — 313 voturi
Aureliu Magheţiu — 62 „
şi
Iuliu Crainic — — 2 „

Dl. Protopop a declarat de ales pe tânărul Surlaşiu.

Rugăm pe bunul Dumnezeu că pe noul ales să'l trăiască la mulţi ani spre fala Jebelului.

Dina.

*

Belinţ. In ziua de 30. Martie s-a ţinut şedinţa comitetului „Uniunei foştilor voluntari" despărţământul Belinţ, sub prezidenţia dlui D. Lăzărel Lăzărescu. Au luat parte delegaţii din 52 sate, dl. Adrian Ganea, secretarul org. judeţului Severin, dl. maior Malim Mihail etc.

S'a hotărât convocarea unei adunări generale pe ziua de 22 Aprilie ora 1 d. m. la Belinţ, când se vor desbate chestiuni ce privesc pe foşti voluntari.

*

Saravale. Zilele trecute, bătrâna Iuliana Şandor, în etate de 73 ani, a sărit în fântână. cu scopul de a se sinucide. Până când a reuşit s-o scoată din fântână, bătrâna a încetat de a trăi.

*

Buziaş. Invalidul de războiu Ion Veartin de 43 ani, s-a sinucis prin stragulare, din cauza unui morb incurabil, căştigat pe front.

*

Poşta redacţiei.

Dlui A. Drăghici, Banloc. Am primit două articole dela D-Voastră. Nu le putem publica din următoarele motive: „Cruciada de rugăciuni" nu este în consonanţă cu spiritul nostru, iar „problema naţională" a apărut în „Cuvântul satelor".

Articole ce se trimit şi la alte gazete, nu se publică.

Biroul „CONCORDAT" BUCUREŞTI 2,
— B-dul Basarab Nr. 48 —
Autorizat de Tribunal, execută conştiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc. Mijloceşte orice afacere în Capitală. Onorar după tarif şi învoială. Adăogaţi marcă de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

Comisiunea ietermiară a Municipului Timişoara

Nr. III. 12151/1930.

LICITAŢIE PUBLICĂ, A DOUA.

Aducem la cunoştinţa publică că în scopul închirierei unei încăperi din chioşcul situat în cir. I. colţul Bul. Regle Ferdinand I şi a străzii ce duce spre Asilul de copii se va ţine o licitaţie pulică doua a la 16 Apilie 1930 ora 10 a.m în sala de licitaţie (Primăria etaj I. uşa 41). Toate informaţiunile se vor da în camera Nr.42.

Amatorii vor depune ofertele lor închise în plic sigilate şi timbrate în regulă, împreună cu o garanţie 10% numerar sau efecte de stat din suma oferită.

Timişoara, la 2 Aprilie 1930.

Comisia intermiară a Municipului Timişoara.

PUBLICAŢIUNE.

Din încredinţarea clientului meu Gheorghe Lelea comerciant în Gătaia aduc la cunoştinţa publică, că tovărăşia pentru comerţul cerealelor între numitul meu client şi Dl Valeriu Bălan din Gătaia se sistează şi desface cu ziua de 31 Martie 1930.

Dr. Nicolae Marina
advocat
Timişoara.

GH. CRISTEA
a deschis o
CROITORIE MODERNĂ
în Cetate, str. Lonovici, vis-à-vis de Prefectură, lângă Banca Agrară. Cere sprijinul tuturor românilor.

Sprijiniţi Comerciul Român!

Cetiţi şi răspândiţi gazetele cuziste:

„Apărarea naţională" Iaşi
„Infrăţirea românească" Cluj
„Svastica Banatului" Timişoara
„Apărarea naţională" Arad
„Santinela" Focşani
„Scutul naţional" Chişineu

A apărut
BULETINUL
Anti-iudeo-masonic
No. 4.
De vânzare la Redacţia noastră.

CINEMA
CETATE: 4—5-6 Aprilie APOLLO: 7—8 Aprilie, DOINA: 9—10 Aprilie, MĂHALA: 12—13 Aprilie.
„FeDoRa"
„DAMA DIN MOSCOVA"
O tragedie din Rusia dinainte de războì. O femee care vrea să răzbune moartea logodnicului ei, trebue să recunoască că asasinul, pe care ea voia să-l distrugă, a procedat mai nobil decât cel asasinat.
In rolurile principale:
POLA NEGRI — NORMAN KERRI — PAUL LUKACS.
Monopol: Astra Cinegrafică—Sibiu.

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

BCU Cluj / Central University Library Cluj